

g) Stvari so terdne ali stanovitne. Ako se kaka stvar premakne iz svojega mesta in se bliža drugim stvarjem, pravimo, da se premikuje, ali da je premakljiva. Ako pa se stvar ne gane iz svojega kraja, pravimo, da je terdna ali stanovitna. Nežive stvari se premikajo le takrat, kedar jih silijo druge premakljive stvari, p. voz se ne gane, dokler ga ne potegne človek, žival ali kaka druga premakljiva moč. Nobena neživa stvar se ne more samovoljno gibati, ter je navezana na svoje mesto, t. j. je terdna ali nepremakljiva. (Dalje prib.)

Kratkočasnica.

Dva kmeta, Martin in Luka, gresta mimo šole in slišita iz šole glasno šumenje.

Martin: „No, tukaj je pa pravi somenj. Ako bi se bilo o naših šolskih časih kdaj tako godilo, bi bilo gromelo in treskalo po naših hlačah, da bi bil joj! Sedaj pa je vse dobro“.

Luka: Prijatelj, ti ne veš, kako je to. Ko smo še mi hodili v šolo, še učitelji niso učili po novem učilu glaskovati; sedaj pa je sploh navada, da se učenci uče glaskovaje brati“.

Martin: „Tako je to tisto novo učilo, od kterega sem že večkrat slišal, pa nisem razumel, kakšno je. Sedaj še le vem, zakaj so nekteri mladi gospodje, bodi si v gostivnici, ali v srenjskih zborih i. t. d. toliko glasni, tedaj so se v šolah naučili glaskovati!“

Novice.

Iz Štajarskega. Slavno c. k. deželno poglavarstvo za Koroško je dovolilo, da naj se v Seegraben-u blizo Ljubnega napravi obertnijska šola (Werksschule). Za časnega učitelja te šole je imenovan g. H. Rosenberg, podučitelj v Trofnijah nad Ljubnim.

— Dekanijska farna šola v tergu Lipnici (na Spodnjem Štajarskem) je postala glavna farna šola.

Iz Gorice. V tukajšnji učiteljski pripravnici je bilo v šolskem letu 1864 v I. letu 10, v II. letu pa 11 pripravnikov. Iz med teh (v II. letu) sta poterjena dva za učitelja v malih šolah in 7 za podučitelje; eden je bil izpusčen, eden pa ni bil prašan.

— Umerl je tukaj mnogospoštovani nekdanji učitelj goriške realke čast. gosp. Matevž Hladnik. Ranjki je bil blag domeljub in tudi priden slovenski pisavec in pesnik^{*)}. Bog mu daj večni raj!

Iz Negove. Ker se naš „Tovars“ tako krepko poteguje za svoje tovarše učitelje, ter vedno popisuje njih žalostne, pa tudi vesele dneve, naj pové tudi kaj o naši šoli. Tukaj imamo novo, prav lepo

^{*)} Gospod Hladnik je bil tudi eden naj prvih „Tovarsčevih“ podpornikov, od kterega imamo še sedaj nekaj spisov. Naj živi njegov sponin!